

2009/5. szám Ára: 1450 Ft
6 EUR – 28 LEI – 560 DIN

OCTOGON

ARCHITECTURE & DESIGN

www.octogon.hu

Joseph Pulitzer
Emlékdíj 2003

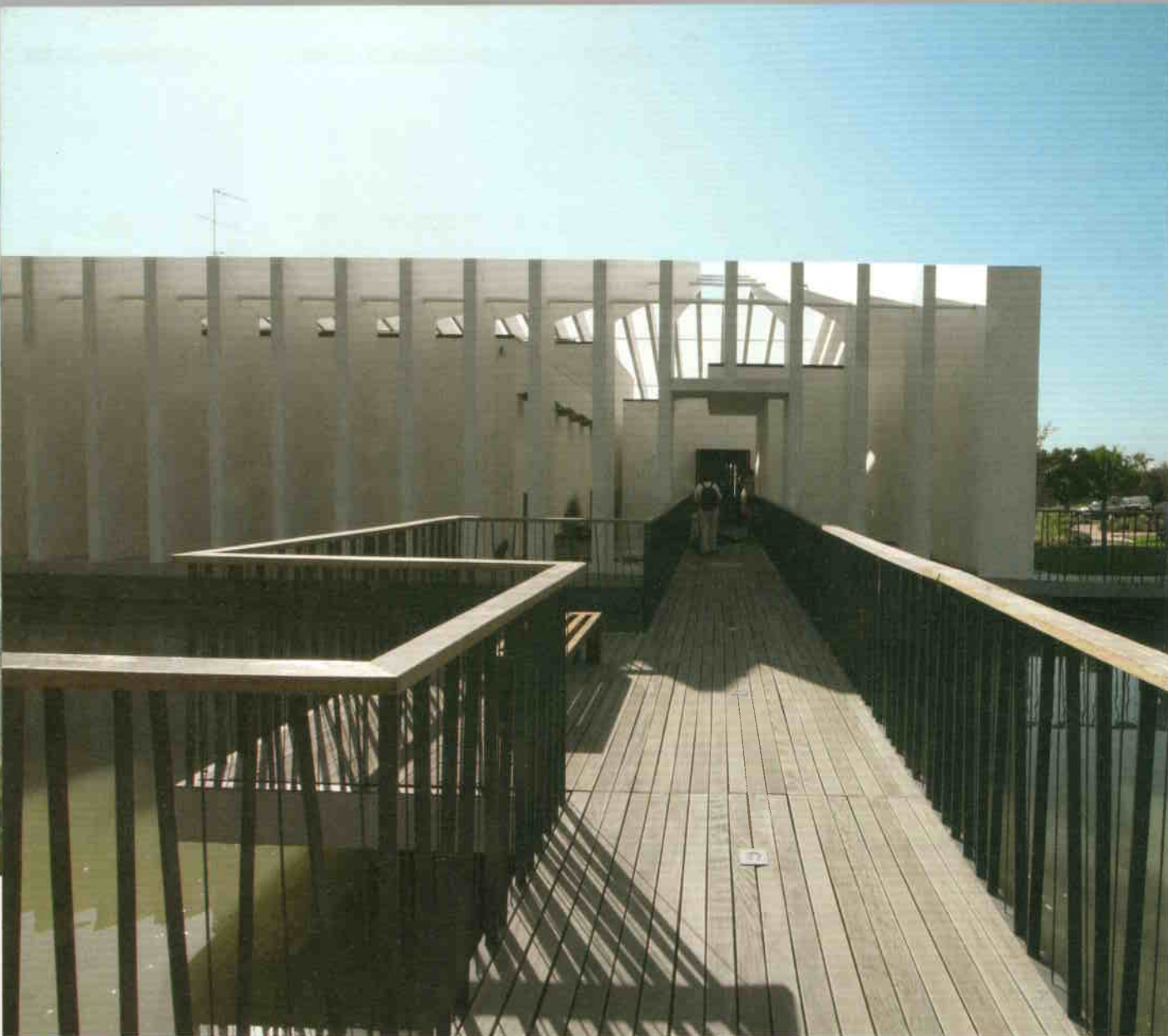
Az OCTOGON
havilap!

KÖTUTAJ:
KORTÁRS
PORTUGÁL
ÉPÍTÉSZE

A KÜLÖNBÖZŐSÉG
POÉZISA:
BORIS PODRECCA

EIFFELTŐL AZ EIFFELIG

BELGRADE
DESIGN WEEK 2009

REDUKCIÓ MINT MÓDSZERTAN

Fluviário, Mora, Portugália

Szöveg:

Vukosavljev
Zorán PhD

Építészek:

Promontório
Arquitectos

Fotó:

iz.architects,
Promontório
Arquitectos

A PROMONTÓRIO IRODÁT JOÃO PERLOIRO (1962), JOÃO LUIS FERREIRA (1963), PAULO PERLOIRO (1964) ÉS PAULO MARTINS BARATA (1965) ALAPÍTOTTA 1988-BAN, NEM SOKKAL A LISSZABONI MŰSZAKI EGYETEM ÉPÍTÉSZ KARÁNAK (FAUTL) ELVÉGZÉSE UTÁN. A KORSZAK FELLENDÜLŐ GAZDASÁGÁNAK LEHETŐSÉGEIT SAJÁT ÚTJUKAT JÁRVA KÍVÁNTÁK MEGISMERNI, NEM DOLGOZTAK MESTEREK MELLETT SEM KÜLFÖLDÖN, SEM BELFÖLDÖN. NYITOTTSÁGUKRA JELLEMZŐ AZ A HATÁROZOTT SZÁNDÉK, MELYEL KOOPERÁCIÓRA TÖREKEDTEK MÁS IRODÁKKAL, MAGÁNBEFECTETŐI PÁLYÁZATOKBAN VETTEK RÉSZT, VAGY ÉPP KÜLFÖLDI IRODÁK PORTUGÁLIAI PROJEKTJEIT VEZETTÉK VÉGIG. E MUNKAMÓDSZER SAJÁTOS KRITIKAI ALKOTÓ TEVÉKENYSÉGGEL TÁRSULT, A PIACI HELYZETHEZ ALKALMAZKODÓ REALITÁSÉRZÉK ERŐSÖDÉSÉVEL. SAJÁT MUNKÁIKBAN VÉGIGGONDOLT KÍSÉRLETEZÉSEIK SORÁN ELJUTOTTAK A RACIONALIZMUSON ALAPULÓ ALKOTÁSTECHNIKÁIG: A SZERKEZETI RENDSZER VÉGSŐKIG VALÓ FINOMODÁSA, EGYSZERŰSÖDÉSE FIGYELHETŐ MEG LISSZABONI TÁRSASHÁZAS BEÉPÍTÉSEIKNÉL.

Keretek alkotta archaikus tömeg

Épület, víz, táj

MIKÖZBEN A KERETEK FEKETE-FEHÉR
ÁRNYÉKRITMIKÁJÁT SZEMLÉLJÜK,
A MODERNIZMUS MESTERI KÉPEINEK
KONTRASZTOS DINAMIKÁJA JUT ESZÜNKBE.

A Carnide (2002) és Oriente (2003) épület-együtteseknél fontosnak tartották az anyagok igen visszafogott alkalmazását – a szerkezeti erőjátékokat sugalló látszóbeton mellett jóformán egyedül a fa, illetve az üveg jelenik meg –, mégsem eredményezett monoton, állandósult képet, hiszen a belső tér felsejlésével, illetve elzárásával folyamatosan változó megjelenést kaptak a házak. Budapestre is készítettek hasonló, nagyvonalú funkciótagoltságú projektet, mely a Lágymányosi öböl beépítésének karakteres, identifikálható elemévé válhatott volna a városszövethez legközelebb eső ponton.

A tiszta szerkezeti dominancia jelenik meg a város sűrű szövetétől messze, egy vidéki kisváros külterületének fejlesztésben is, Alentejo, a Lisszabon földrajzi magasságában elhelyezkedő hatalmas régió az ország éléskamrája. A mezőgazdasági kultúra mély gyökerei alapfogalmak szintjén köszönnek vissza az európai uniós projektnek köszönhetően megvalósult, folyóvízi élővilágot bemutató helyi múzeumban (Fluviário). A déli éghajlati öv szikrázó napsütése épül bele a morai épületegyüttesbe. A vázas rendszerű épületszerkezet a terület gazdasági épületeinek logikus építettségére tett utalás az ezredfordulón, mely gondolatot az épület telepítése is magyarázza: a településeket összekötő utak találkozásánál, egy kis patak felduzzasztott gátja mellett jött létre az absztrakt objektum. Hatalmas, fehér keretvázak ritmizált árnyékába rejtőzik el az erős napsütés elől az akváriumok tömege, melyet a múzeumi terek és foglalkoztatók mellett a kiegészítő terek és az előtérveranda kísérik. A monoton ritmusban, hosszan elnyúló keretek sorát a bejárat kapuzatszerű megnyitása váltja ki, a dombos lankákon határozott vonallal meghúzott telepítés az emberi beavatkozás erejét emeli ki. A rendteremtés az erőteljes absztrakció által tárgyként kezeli az építményt, szinte táji elemmé emelve a középületet. Miközben a keretek fekete-fehér árnyékritmikáját szemléljük, a modernizmus mesteri képeinek kontrasztos dinamikája jut eszünkbe. Az archaikus, nyeregretős tömegforma kapcsolódás a táj jellemző épülettípológiájához, de a keretek végtelen rendjébe komponált térsor kortárs attitűddel öntörvényű. Tradicionális formaidézetet és kortárs vizuális absztrakciót elválasztó határ keskeny mezsgye csupán.

A tanulmány az OTKA 68610 számú kutatása és a MTA Bolyai Ösztöndíj támogatásával valósult meg.

Fehér keretvázak ritmikája szabdalja a táj látványát

Intenzív kapcsolat a kiállítás „elemeivel” ►

Fényjátékok, szinkontrasztok

